

ብህዝብናን ሃገርናን ወርትግ ካብ እንሻቆል፡ ተወሃሂድናን ተደጋጋፍናን ንቃለስ፤

አብዚ ውቕቲዚ አብ ህዝብታትናን ተቃዋሚ ሓይልታቶምን አብ ርእሲ/ቲ ብመላኸ. ስርዓት ህግደፍ ዝወርደም ዘሎ ኩሉ-መዳያዊ ወጽዓን ሓሳራ-መከራን ዝፈጥሮ መዳዩ-ብዙሕ ሕሰማት፡ ምስ ጉዳይ ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ብሰላምን ሕጋውን አገባብ ንምፍታሕን፡ ሓፈሻዊ ዝምድና ክልቲኣን ሃገራት ንምምሕያሽን ዝካየድ ዘሎ መስርሕ ዘተ፡ አብ አተሓሕዝኡን መራሕቲ ገባቲ ጉጅለ ህግደፍ ዝህብዎ ዘለዉ አሰካፊ መግለጺታትን ጥርጦር አካይዳን፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ አብዚ ጉዳይዚ ዘርእዮ ዘሎ ተለማማጺ ዘይእመን አካይዳን ዝተተሓሓዘ፡ አብ ብጉዳይ ሃገሩን ህዝቡን ዝግደስ ኩሉ ኤርትራዊ ዝንጸባረቕ ዘሎ ስኽፍታን ሻቆሎትን ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናዓበየን እናሰፍሐን ዝኸይድ ዘሎ ፖለቲካዊ ተርእዮ ምጻኑ ዘየካትዕ ጉዳይ እዩ። አብ ህዝብታትናን ተቃዋሚ ሓይልታትናን ከምዚ ዝአመሰለ ናይ ምጥርጣርን ስኽፍታን ፖለቲካዊ ተርእዮ ክፍጠር ካላ ባህርያውን ወድዓውን ጉዳይ እዩ።

ምክንያቱ ህዝብታትና አብ ዝሓለፉ ናይ ርሑቕን ቀረባን መግዛእታዊ ታሪኽም፡ ብዝተፈላለዩ ተበራራይቲ ናይ ባዕዲ ገዛእቲ ስርዓታት ናይ ኢትዮጵያ መሪር መግዛእቲ ወሲኸካ አብ ሰብአዊ መሰሎምን ጉዳይ ሃገራዊ ልኡላውነቶምን እናተበደሉን እናተጠለሙን ብሕሱም እናተገፍዑን ስለ ዝመጹ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደሞክራሲን መንግስቲ ህግደፍውን እንተኾነ፡አብ ውሽጢ ዘኸራን ሸውዓተን ዓመታት፡ ካብ ምጭቋንን ምስቓይን ሓሊፉ፡ ብተደጋጋሚ ዘይትግበር መብጻዓታት እናአተወሎምን እናጠለሞምን ስለዝመጸን አብዚ ግዜዚ ድማ ብዝኸፍኤ መልክዑ አብ ጉዳይ ልኡላውነት ሃገርን መንነት ህዝብታት ኤርትራን ዘርእዮ ዘሎ ፖለቲካዊ ዘርባዕባዕን ናይ ጥልመት አንፈትን አደናጋሪ አካይዳን፡ ብወግዒ ዘስመዖም ዘሎ መግለጺታትን አሻቆሊ ጉዳይ ክፍጠር ዝድርኽ ዘሎ ስለዝኾነ እዩ።

ናይዚ ስኽፍታታት ጭቡጥ አብነት ካብ ክኾኑ ዝኸእሉ ነጥብታት ድማ፡ ቀዳማይ አብቲ አተሓሕዛ አጄንዳ ዘተ ሰላም፡ ነቲ ቀንዲ ዛዕባ ዝኾነ ንክልቲኣን ሃገራት አብ ሰብአዊ፡ ንዋታውን ቁጠባውን መዳይ ከቢድ ክሳራታት ዝኸፈለንን ከቢድ በሰላ ዝሓደገን፡ ጉዳይ ዶብ ዝፈጠሮ ሽግር ቀዳማነት ብዘይምሃብ፡ ብአንጻሩ ከም ዘይመሰረታውን ቱክኒካውን ናይ መወዳእታ ዛዕባ ኮይኑ ክተሓዝ ዘለዎ አጄንዳ ተገይሩ ብምርአይ ድሕሪቲ ኩሉ ከዛርብ ዝኸእል ዛዕባታት ምስርዑ። ከምኡውን አብቶም ክሳብ ሕጂ ዙፎናሎምን አብ ስምምዕ በጺሕናሎምን ዝብሉዎም ዘለዉ ዘይብሩሃት ሓሙሽተ አጄንዳታት /ነጥብታት/ ዘይምልዓሎም ከም ሓደ አሰካፊ ነጥቢ ዝለዓል እዩ። ካላአይ እቲ መራሕቲ ጉጅለ ህግደፍ ናብ ኢትዮጵያ ንዘተ አብ ዝገሸሉ ግዝያት ብዝተግበረሎም አቀባብላን ምትእንጋድን /ምግያሽ/ ሰኽሮም ንሃገራውን ህዝባውን መንነትን ሕቶን ንጉኒ ብምሕዳግ ክህብዎ ዝጸንሑን ዝህብዎ ዘለዉን ፖለቲካዊ መግለጽን ሓደገኛ ትርጉሙን ቀጸሊ ብምጻኑውን እዩ።

ንአብነት፣ እቶም መጀመርያ ናይ ዳህሳስ ስራሕቲ ከከይዱ ናብ ኢትዮጵያ ዝተላእኩ ተወከልቲ ጉጅለ ህግደፍ፡ ናይ ወጻኢ ጉዳይ ሚኒስትር ዝኾነ ሚኒስትር ዑስማን ሳልሕ "ከምቲ... ዝበሎ ክልተ ህዝቢ ኢና ክትብል ዘጸግምዮ፡ ሓደ ህዝቢ ኢና" ክብል ዝሃዞ ወግዓዊ መግለጺ ብጥንቃቄ ክትርጎም ከሎ ዝህቦ ትርጉምን፣ ስዒቡ ርእሲ-መላኸ. ኢሳያስ አፈወርቂ ናብ ኢትዮጵያ አብ ዝኸደሉ ግዜ ካላ፡ በቲ ዝተግብረሉ ምዉቕ መስተንግዶን አቀባብላን ናእዳን ስኽፍታ፡ ናይ ዶ/ር አብዬ አሕመድ ናይ ንደመር ፍልስፍናዊ መግለጺ ተኸቲሉ፡ "እዞም ህዝብታት እዚአቶም ክልተ ህዝቢ እዮም ኢሎም ዝዛረቡ እንተለዉ ዓያሹ እዮም፡ ሓደ ህዝቢ እዮም" ክብል ደጊሙ ዝገለጸ ተደሚሮም ክረአዩ እንከለዉ፡ መራሕቲ ህግደፍ አብ ከመይ ዝአመሰለ ኩነታት ኮይኖም ተዛሪቦምም ብዘይድሱ፡ ንሃገራውን ህዝባውን ነጻነትናን ላዕላውነትናን ዝህቡዎ ፖለቲካዊ ትርጉም ብጣዕሚ ከቢድን አሰካፍን እዩ። ስለ ዝኾነ እዩ ድማ አብዚ ግዜዚ አብ ህዝብታትናን ተቃዋሚ አካላትናን ዝተፈላለዩ ናይ ጥርጠራን ስኽፍታን መንፈሳት ከራእዩን፡ ብተፈላለዩ መልክዓት ክገልጹን ዝስምዑ ዘለዉ። ገለ ካብቶም ስኽፍታዊ አበሃህላታት ንምጥቃስ ዝአክል፡ "መራሕቲ ህግደፍ ነዚ ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ዝለዓል ዘሎ ናይ ንደመር /ሓደ ንኹን/ አብለጭላጨ ጭርሖ ዝተቐበሉዎ ስለ ዝመሰሉ ንጸቢብ ጠቕሞም ክብሉ ናጸነትና አሕሊፎም ክህቡዎ እዮም፣ መንግስቲ አሜሪካን ናይ ከባቢና ደገፍታ ዝኾና ስርዓታትን ንጠቕመን ክብላ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ብምውጋን ሃገራዊ ናጽነትና ናይ ምጉዕጻጽ ተግባራት ከካይዳ እዩን፡ ስለዝኾነ ንላዕላውነትና ክንብል ዳግማይ ቃልሲ ከካይድንዋጋ ክንከፍልን ክንግደድ ኢና" ወዘተ ዝብሉ ፍሩያት ነጥብታት ምጥቃስ ይካኣል።

መጀመርያ እቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዝለዓል ዘሎ ብጥዑማት መንፈሳዊ ቃላትን ሓረጎትን ዝተሰነዩ ጭርሖ ናይ "ንደመር" /ሓደ-ንኹን/ ዕላማ እንታይ እዩ ትርጉምን ዕላምኡን፡ ብጥንቃቄ ክረኣን ክትርጎምን ዘለዎ እዩ ዝመስለኒ። እዚ ኣብላጭላጪ ጭርሖዚ ብጽሞና ክረኣን ክግምገምን እንከሎ፡ ናይ ገዛእ ርእሱ ንጽርነት ናይ ዕላማን ዕማምን ዝጎድሎ፡ ኣብ ናይ ህዝብታት ስምዒታትን ድሌታትን ባህሪን ክሓሳእ ዝፍትን ህዝብኛ ሓሳባት ዘንበድብድ፣ ንዝሓለፉ ናይ ቀረባ ታሪኽ መንግስቲ ኢትዮጵያ ብድፍኑ ዝኹንን፡ ዘካፍእ፡ ፖለቲካዊ ስልጣን ክጭብጥ ክብል ሕግን ስርዓትን ብዘይብሉ ብሃቦ-ተረከቦ ኣገባብ ግርጭታት ክፈትሕን ከማሓድርን ዝፍትን።

ንሕሉፍን ህልውን ናይ ዝተፈላለዩ ሓይልታትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ኣወንታዊ ተራን ታሪኽን ብምንሻው እናጸለሙ ክሰግሩን ከግልሉን ዝፍትኑ ድሑራትን ጸብብትን ሓይልታት ዝሓቁፍን ዘተባብዕን፣ ኣብ ኣፈታትሓ ናይ ግርጭታት ብሳይንሳውን ፍትሓውን ኣገባብ ንምፍታሕ ዓቕምን ሓላፍነትን ዝጎድሎ ብምጅኑ፡ ስለዝኾነ ድማ ኣብዚ ግዜዚ ኣብ ኢትዮጵያ ኣብ ዝኾነ ግዜ ተራእዩ ዘይፈልጥ ኣብ ሞንጎ ውሑዳት ዘይኮኑ ብሄራትን ክልላትን ምፍጣጥ፡ ግርጭታትን ክረኣን፡ ልዕሊ ክልተ ሚልዮም ዝኾኑ ህዝብታት ኣብ ገዛእ ሃገሮም ብቀጻሊ ክበሳቡን ክፈናቅሉን ንብረትን መንበርን ኣልባ ክኹኑን ዝገብር ብኩራት ናይ ሕገ ልዑላውነት ብኣሰካፊ መልክዑ ክኸሰት ይኸውን ኣሎ እዩ።

ብሓጺሩ ኣብዚ ግዜዚ ኣብ ኢትዮጵያ ብስም ንደመር /ሓደ ንኹን/ ዝብል ጭረሖ፡ ብናይ ትምክሕትን ዕብላላን ጽብትን ኣተሓሳስባታት ዝተቐነዩ፡ ንናይ ዝሓለፉ ክፍለ-ዘመናት ናይ መስፍነ-ሃጽያት ናይ ወራር፡ ምስፍሕፋሕን ዕብላላን ታሪኽ ዝናፍቑን ዝሕቡኑ፡ ናይ ኢትዮጵያ ህዝብታት ማዕርነት ዘይቅበሉ፡ ብስም ለውጢ ዝዘምሩ ሓይልታትን ኣተሓሳስባታትን ብሰፊሖ ዝሞሰእሉ ፖለቲካዊ ኩነታት ሰፊኑ፡ ኢትዮጵያ ኣብ ናይ ገዛእ ርእሳ ከቢድ ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ጸገም ተጸሚዳ፡ ኣብ ሓድነታ ሓልዮ ክትቅጽልን ዘይክትቅጽልን ዝውስን ፖለቲካዊ ቀራና መንገዲ ኮይና ነዚ መሰረታዊ ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ሽግራትዚ ቀዳምነት ሂባ ንምፍትሖ ክትቃለስ ኣብ እትግደደሉ ተሃሞሲ ኩነታት እያ ዘላ ክባሃል ዝካኣልዮ። ስለዚ እዚ ኣብ ኢትዮጵያ ክሕምብብ ዝረኣ ዘሎ ፖለቲካዊ ሽግራትን ሕልኽልኻትዚ ብጥንቃቄ ከረኣ ከሎ፡ ኢትዮጵያ ኣብዚ ግዜዚ ናይ ወጻኢ ኢድ-ምትእትታዎትን እናተፈታተና፡ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን ጽልዋን ስሕብትን ቀዳምነት ሂባ ኣብ ክትስርሓሉ ዘይትኸእል ተኸእሎን ኣተሓሳሳቢ ጽጉም ውሽጣዊ ኩነታትን እንዳሃለወት እንከላ እያ እዚ "ናይ ንደመር" ዝብል ኣብላጭላጪ ጭርሖ ንውሽጣን ናብ ከባቢኣን ብፍላይ ናብ ኤርትራ ከተቃልሕ እትሰማዕ ዘላ።

ናይ ኢትዮጵያ ፖለቲካዊ ኩነታት ከምዚ ዝጥቀስ ዘሎ ኣብ ድኹምን ጽጉምን ዝተሓላለኹን ውሽጣዊ ኩነታት ዝርከብ ዘሎ እኳ እንተኾነ፡ እቲ ብናይ ክሕደትን ግበታን ባህርያትን ተግባራትን ዝልለ ጉጅለ ህግደፍ ግን ካብ ኣካቢብም ዝጸንሖን ዘሎን ኩሉ-መዳያዊ ከበባ፡ ጽቕጠትን ተነጽሎን ጭንቀትን ናይ ስልጣን ህርፋን ጽምላትን ተበጊሱ፡ ከምኡውን ብናይ ከባቢና ሓይልታትን ዘወርቶም ዝኾኑ ዓበይቲ ዓለማዊ ሓይልታት ድፍኢትን ነዚ ናይ ኢትዮጵያ መሰረትን ውሕስነትን ዘይብሉ ጭርሖ "ንደመር" ከም መዋጽኦ መድሓኒ ነብሱን መርከቢ ግዝያዊ ረብሖኡን ገይሩ ብምውሳድ "ክልተ ህዝቢ ኣይኮናን ሓደ ህዝቢ ኢና" ዝብል መግለጺታት ክሳብ ምሃብ ዝበጽሕ ፖለቲካዊ ምንዘርና ክፍጽም ይረኣ ኣሎ።

ጉጅለ ህግደፍ ካብዚ ሓለፉ ናይ ነገር ባህሪ ኮይኑዎ ኣብ ናይ ኢትዮጵያ ውሽጣዊ ጉዳያት ብዘለዎ ዓቕሚ ኢዱ ብምትእትታው፡ ኣብ ጎኒ ገለ ተነሓናሕቲ ሓይልታት ኢትዮጵያ ብምውጋን "እዚ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ኣይጥቕመኩምን እዩ፡ ንሱ እዩ ናብ ውድቀት ዘሳጣሓኩም ዘሎ፡ ስለ ዝኾነ እቲ ዝጸንሖ ኣመራርሓን ኣተሓሳስብኡን መሊእኩም እንተዘይጸረግኩም ንዝጀመርኩም ለውጢ ከዐንቅፈኩም እዩ፡ ንከጋጥም ዝኸእል ሽግራት ብሓደ ክንገጥም ኢና፡ ኣብ ጎንኹም ኣለና ኣጀኹም ኣጀና ተደጋጊፍና ክንሰርሕን ክንግብን ኢና ኣብ ከባቢና ኣወንታዊ ተራ ክንጸወት ንኸእል ኢና" እናበለ ጽቡቕ ባህርን ዓቕምን ዘለዎ ክመስል ብሕሰሙ-መከራን ጸገማትን ህዝብታት ኢትዮጵያ ክጥቀም ብምሕላን፡ ነቲ ናይ ድሕረት ሓይልታት ኣብ ሞንጎ ዝተፈላለዩ ህዝብታት ኢትዮጵያ ዝፈጥርዎ ዘልዉ ናይ ምስክኻፍን ምጥርጣራትን መንፈሳት ብምምዘማዝ፡ ኣንጻር እቶም ካለኦት ኣብ ምርብራብ እዩ ዝርከብ ዘሎ። እዚ ተግባራት ናይ ህግደፍዚ ድማ፡ ንጉዳይ ልኡላውነት ሃገርናን መጻኢ ዝምድና ኤርትራን ኢትዮጵያን ከመይ ክኸውንዮ ዝድለ ዘሎ ዝብል ሓሳብ ናብ ዝያዳ ምጥርጣር ዝደፍእ ዘሎ ዘይተሓማኒ ተርእዮ እዩ።

አብ ጉዳይ ነጻነትን ልኡላውነትን ኤርትራ አመልኪቶም ብዝተፈላለዩ ሓይልታት ኢትዮጵያ ክወሃቡ ዝጸንሑን ዘለዉን ርእይቶታት አብ ግምት ክእትዉ ዝግበእም ዝተፈላለዩ ርእይቶታት እንተሃለዉ፣ ዝተፈላለዩ ሓይልታት ኢትዮጵያ “ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ክትጽንበር አለዋ ወይ ክትምለስ ትክእል እያ” ዝብል እምነትን ድሌትን ዝጸንሑን ህልውን ምዃን፣ አብ ውሑዳት ዘይኮኑ ህዝብታት ኢትዮጵያ ብዛዕባ ኤርትራ አመልኪቶም ክረክ ዝጸንሑን ዘሎን ድሌታዊ ለዋህ ናይ ሓድነት ፖለቲካዊ አረኣእያውን ህልውን ቀጻልን ምህላዎም እዮም። ነዞም ናይ ስኽፍታ ፖለቲካዊ ተርእዮታት እዚአቶም፡ አብዚ ግዜዚ ምቹእ ድኽሩዒ ብምዃን ዘገልግል ዘሎ ቀንዲ ጸገምን ቀዳምነት ተዋሂቡዎ ክምስትን ክሳግርን ዘለዎ ፖለቲካዊ ባእታ ድማ፡ እቲ ምልክን ግበታን፡ ክድዓትን ተዓሳብነትን ምድንጋርን ዝመለለይኡ ናይ ግዳም መሳርሒ ኮይኑ ዘገልግል ዘሎ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደሞክራሲን ዝኾነ ጉጅለ ህግደፍ እዩ።

ምክንያቱ ህግደፍ አብ ውሽጢ ህዝብናን ሃገርናን ኮይኑ፡ ህዝብን ሃገርን ንባዕዳዊ ሓይልታት አሕሊፉ ብምሃብ፡ ማያውን ባሕራውን ላዕላውነትና ንዝተፈላለዩ ባዕዳውያን መንግስታት ዓረብ አካርዮ ንብሕቱ እናተጠቐመ፡ ህዝብታትና ናብ ባሕሪ ድክነትን ስእነትን ስደትን ምብትታንን ብምፍራድ፡ ብናይ ማሕበራዊ ብርሰት ህብባ ክናወጹ ብምግባር፡ ብኩሉ እንትነኡም ትሕቲ መዘንኡም ዝኾኑ ናይ ከባቢና ህዝብታት ክነብሩ ዝፈረደ ጨካን ስርዓት እዩ ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ንሃገርና ከም ሃገር፡ አሰር ናይ ዝፈሸላ ሃገራት ተኸቲላ መንገዲ ቁልቁለት ክትጓዝ ካብ ምግባር ሓሊፉ፡ ብዋጋ ህልውናኡን ቀጻልነታን አብ ምውጋይን ምሽምጋልን ዝርከብ ዘሎ ከዳዕ ስርዓት እዩ።

እዚ ማለት ግን እቲ ካብ ዝተፈላለዩ ኢትዮጵያውያን ፖለቲካዊ ውድባትን ምንቅስቃስን አካላትን ብዛዕባ ኤርትራን መጻኢ ዕድላን አመልኪቱ ዝንጸባረቐ ዘሎ ስሩት ፖለቲካዊ ሓሳባትን ባህገታትን ክብደት ዘይብሉን ትርጉም ዘይወሃቦን እዩ ማለት አይኮነን። እንታይ ዳኡ፡ እዞም ዘይቅኑዓትን ሓደገኛታትን ግዳማዊ ሓሳባት እዚአቶም ንጽጋዕተኛ ስርዓት ህግደፍ ምርኩስ ገይሮም፡ አብ ውሽጣዊ ሕመቃትናን ድክመታትናን ተበሊጸም ክዋስኡ ዝክእሉን ንምምካቶም ይኹን ንምፍሻሎም ዝካኣል ድማ፡ ነቲ ከም ድኽሩዒ ኮይኑ ዘገልግል ዘሎ ጉጅለ ህግደፍ አምጽኦ ኩሉ-መዳያዊ ሽግራትን አበራትን ቀዳምነት ሂሳብ ምውጋድ ምስ ዝካኣል ጥራሕ ስለዝኾነ እዩ።

አብዚ ፈላጊና ክንርእዮም ዝግባእና ነጥብታት እንተሃለዉ፡ ኩሎም ብዛዕባ ዝምድና ኤርትራን ኢትዮጵያን አመልኪቶም ርእይቶን ባህግን ዘለዎም ርእይቶታትን መንፈሳትን ዝተፈላለዩን ሓደ ዕላማ ዘዩብሎምን ብሓደ ትርጉምን ቅኒትን ክረኣዩ ዝግበእም ከም ዘይኮኑን ከም ዘይግበእን ኣነጻርና ምርኣይን ምስትውዓልን ዘድሊ ምዃኑ እዩ። ከመይሲ እቲ ብገለ ፖለቲካዊ ውድባትን ተረፍ-መረፍ ናይ ዝተሳዕሩ ሕሉፋት ስርዓታት ኢትዮጵያ ዘንጸባርቐዎ ዘለዉ ፖለቲካዊ አረኣእያ፡ እንታይ ናይ ምግባር ዓቕምን ተክእሎን አለዎም ብዘዩገድስ፡ ናጽነትን ልኡላውነትን ሃገራዊ ኤርትራን ህዝባን ካብ ዘይምእማንን ዘይምቕባልን ዝብገስ፡ “ኤርትራ አብ ዝሓለፈ ግዜ ኣካል ኢትዮጵያ ዝነበረትን ሕጂውን ብዝኾነ ይኹን ዓይነት መንገዲ ተመሊሳ ምስ ኢትዮጵያ ክትጽንበር ዘለዋን እያ”፡ ዝብል ዝኣረገን ግዜ ዝሓለፎን ናይ ምግባርን ምስፍሕፋሕን ፖለቲካዊ ሕልና ዘይተላቐቐዎ ትሒዘ-ጸኒሓውያን ጸረ ፍትሕን ርትዕን ዝኾኑ ሓይልታት ዘንጸባርቐዎ ዘለዉ አፍራሲ ፖለቲካዊ ሓሳብ እዩ። ስለዝኾነ ነዚ ጸረ ልኡላውነትናን ሰብአውን ደሞክራሲያውን መሰላት ናይ ህዝብታትናን፡ ሕውነታዊ ዝምድናን ሓባራዊ ጠቕምን ናይ ሃገራት ኤርትራን ኢትዮጵያን ህዝብታቶምን ዝኾነ ፖለቲካዊ እምነትዚ ከከም አመጻጸኡ ብዘዩቋርጽ ቃልሲ ክንምክቶን ከነፍሽሎን ዘለናን ዝግባእናን እዩ።

ብቲ ካልእ ሽነኽ ድማ ናጽነትን ልኡላውነትን ኤርትራን ህዝባን ብምእማንን ብምቕባልን፡ ምስ ኤርትራን ህዝባን ሰላማዊ ጉርብትናን አብ ምትእምማንን ምድግጋፍን ዝተሰረተ ናይ ሓቢርካ ምጥቃምን ምዕባይን ሓባራዊ ፖለቲካዊ ሂወትን ዝምድናን ክህሉ ኩሉ ግዜ ብመትከል ዝእምኑ፡ ብታሪኽን ብተግባርን ፈተውትን አሕዋትን ሃገርናን ህዝብታትናን ምዃኖም ዘመስከሩ አወንታዊ እምነት ዘለዎም ፖለቲካዊ ሓይልታት ምህላዎም ብልክዕ ክቕመጥን፡ እዚ አወንታዊ ፖለቲካዊ ርእይቶዚ ንአወንታዊ ዝምድናን ረብሓን ናይ ክልቲኦም ሃገራትን ህዝብታትን ንሕጅን ንመጻእን ተጠናኺሩ ከገልግል ንምግባር ክንቃለሰሉ ዝግባእን/ውን እዩ።

እቲ ብሳልሳይ ደረጃ ክረክ ዘለዎ ርእይቶ ድማ፡ እቲ ብሓፋሽ ህዝብታት ኢትዮጵያ ካብ ሰናይ ድሌትን ባህግን እናተበገሰ፡ ብዛዕባ ሓድነት ኤርትራን ኢትዮጵያን ለይትን ቀትርን ዝብህግ፡ ንታሪኻውን ሕጋውን

ረጅሙታት ግብጽ ግምት ዘይህቡ፡ ሓፊሻዊ ህዝቦኛ ፖለቲካዊ ርእይቶ እዩ። እዚ ርእይቶዚ ቅኑዕ መስመርን ፖለቲካዊ ውገናን ዘይሓዘ ናይ ሓሳብ ማዕበል ስለ ዝኾነ፡ ናይ ጥፍኣትን ናይ ልምዓትን /ቅኑዓትን ዘይቅኑዓትን/ ሓይልታት ኢትዮጵያ ብብወገኖም መን ከሰበ ዝነሓንሑሉ ፖለቲካዊ ባይታ ስለዝኾነ፡ ብስም ህዝቦኛ ርእይቶ እዩ ዝብል ትሑት ግምት ብምሃብ ሽለለ ዝባሃል ኣይኮነን። እንታይ ዓኣ ከም ካብ ፈታውን ሓውን ንጹህ ህዝቢ ዝንጸባረቕ ዘሎ ደርባዊ ወገንነቱ ዘይፈለዩ ርእይቶ መጠን፡ ንጠቕሚ ትምክሕታውያንን ጸብብትን ሓይልታት ኢትዮጵያ ካብ ምግልጋል ድሑኑ ኣብ ጐኒ ቅኑዓት ሓይልታት ኢትዮጵያ ዓሲሉ ንናይ ክልቲኦም ህዝብታት ሕውነትን ዝምድናን ጠቕምን ንክውዕል ዘይተሓለለ ቃልስን ጸዕርን ከነካይደሉ ዘለና ፖለቲካዊ ርእይቶ እዩ።

እዚ ከምዚ ኢሉ እንከሎ፡ እዚ ኣብዚ ጊዜ ብስም “ንደመር” ዝብል ፍልስፍናዊ ጭረሖ እናቃለሐ መንግስታዊ ስልጣን ዝጨበጠ ሓይሊ ዘነጣጥፎ ዘሎ ፖለቲካዊ ርእይቶ ብዝምልከት፡ እዚ ሓይሊዚ ዋላኳ ልኡላውነት ኤርትራ ብምቕባል ኣብ ሞንጎ ክልቲኤን ሃገራት ዝጸንሐ ጸገማት ብዘተ ብምፍታሕ ዝምድነኡን ንምሕዳስ ተባብሶ ዝወሰደን ዝዋሳእ ዘሎን እንተኾነ፡ ትሕዝቶን ኣንፈትን ፖለቲካዊ ጉዕዞኡ ብጥንቃቄ ክንምልከት እንከለና ግን፡ ንኩሎም ኣብ ኢትዮጵያ ዝንጸባረቑ ዘለዉ ዝተፈላለዩ ፖለቲካዊ ርእይቶታት /ጥዑዮም-ሕሙሞም/ ኣንፊጹ ዝሓዘ ጉራማይላ ርእይቶ እዩ ክባሃል ዝካኣል እዩ።

ስለዝኾነ እዩ ድማ፡ ነቲ ቅድሚ ዕስራ ዓመታት ብጀማርነት ጉጅለ ህግደፍ ዝተወለዐ ውግእን፡ ኣብ ልዕሊ ክልቲኦም ሃገራትን ህዝብታትን ከቢድ ሰብኣዊ ክሳራን፡ ማተርያላውን ገንዘባውን ዕንወት ዘብጸሐን ሕቶ ዶብ ብምጉሳይ፡ ንጸረ-ሰላምን ደሞክራሲን ጸረ-ህዝብን ኣዕናውን ባህርን ተግባራትን ናይ ህግደፍ ከዩገደሶ ብኣንጻሩ እናኣምነሰን እናኣቃባጠረን ንጉጅለ ህግደፍ ብምትህርራፍ፡ ንፖለቲካዊ፡ ዲፕሎማሲያውን ቁጠባውን ረብሓታት ናይ ኢትዮጵያ ቀዳምነት ብምሃብ፡ ፡ ምስ ናይ ግዳም ሰብ-ጸጋን ሓይልን ዝኸኑ ስርዓታት ብምምስግር ተታሓሒዞም ዘሎ መስርሕ ዘተ ብብዙሕ መዳዩ ሓቅነት፡ ግልጽነትን ሓላፍነትን ዝጐደሎ ፈሊጣውን በለጸውን ኣካይዳ ስለ ዝኾነ፡ ብዋሃ ክረኣ ዘይግበኦ ኣተሓሳሳቢ ፖለቲካዊ ተርእዮ እዩ። ናይዚ ተጀሚሩ ዘሎ መስርሕ ዘተ ኣሰካፍን ሓደገኛን ኣካይዳዚ ጭቡጣት መርኣያ /ኣብነት/ ተገይሮም ካብ ክውሰዱ ዝኸእሉ ነጥብታት ገለ ንምጥቃስ ዝኣክል።

1. እቲ መሰረታዊ ሽግር ናይ ክልቲኤን ሃገራት ኮይኑ ዝጸንሐን ገና መዕረፊ ዘይረኸበ ዘሎን ጉዳይ ዶብ ብሰላማውን ሕጋውን ኣገባብ መፍትሒ ክረክብ ኣብ ክንዲ ምግባር ብይጽናሓልና ዝብል ሽግራ ብምውጻዛፍ ናብ ካለኣት ዛዕባታት ክሕለፍ ይፍተን ብምህላዉ።

2. እቲ ምስ ብዘይ ሕግን ቅዋምን ፍቓድ ናይ ህዝብታትናን፡ ሃገር ኣብ ምምራሕን ምዕናውን ዝርከብ ዘሎ ዘይሕጋዊ ገባቲ ጉጅለ ህግደፍ ብምዕራኽን ብምምስግርን ንህዝብታትናን ተቓዋሚ ሓይልታትናን ንጐኒ ብምሕዳግ፡ ንጉዳይ ሃገራዊ ነጻነትናን ልኡላውነትናን ብዘደብዝዝ ኣገባብ ዝኸየድ ዘሎ ጉዕዞ፡ ንሃገራዊ ልኡላውነትናን ቀጻልነቱን ዝጸባእ ፖለቲካዊ መሰረት ናይ ምንጻፍ ውጥን ይጀማመር ብምህላዉ።

3. ክልቲኤን ሃገራት /ኤርትራን ኢትዮጵያን/ ናይ ዶብ ጸገመን ብሕገ ፈቲሐን ወግዓዊ ኣጠቓላሊ ሰላም ቅድሚ ምፍርራመን፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ናብ ልዕሊ ገበነኛ መንግስቲ ህግደፍ ብሕቡራት መንግስታት ዝተነበረ ሕጋዊ ማዕቀብ ንክላዓል ዘርእዮ ዘሎ ተርባጽ ዝተሰነዩ ዘይሓላፍነታዊ ዲፕሎማሲያዊ ጐስጓስ ብቀጻሊ ኣብ ምክያድ ይርከብ ብምህላዉ።

4. ጉጅለ ህግደፍ ብዛዕባዚ ኣብ ሞንጎኡን መንግስቲ ኢትዮጵያን ዝከየድ ዘሎ መስርሕ ዘተን ስምምዓትን ኣመልኪቱ ወግዓዊ መግለጺ ካብ ምሃብ ምቕጣብ ሓሊፉ፡ ኣብቲ ብሚስጢር ዝዛተየሉ ግዝያት ስዒቡ ዝግበረሉ እንግዶትን ጽንብላትን ከስመዮም ዝጸንሐን ዘሎን “ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ሓደ ህዝቢ እዮም ክልተ ህዝቢ ኣይኮነን፤ ብፍቕሪ ተደሚርና /ሓደ ኮይና/ ኢና፡ ህዝቢ ኤርትራ ሓደ ኢምባሲ ዘይኮነስ ክልተ ኢምባሲ እዩ ዘለዎ” ዝብሉ መግለጺታት ብቁም-ነገሮምን ትርጉሞምን ክረኣዩ እንከለዉ፡ ንሃገራውን ህዝባውን ናጽነትናን /ልኡላውነትናን/ ቀጻልነቱን ጭቡጥ ናይ ሓደጋ ምልክት ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናዓበዩ ይኸይድ ብምህላዉ።

5. መንግስቲ ኢትዮጵያ ህዝቢ ኤርትራ ብዘይፈልጠን ዘይፈቐዶን ምስ ጉጅለ ህግደፍ ብምምስግር “ናይ ከባቢና ጸዋታ ብሓባር ንምሕላው” ብዝብል ሽፋጢ ውጥን ኣብ ኤርትራ ሓይሊ ባሕሪ ክትድኩን

/ክትስፍር/ ምስምማዓን ብተግባር ትነጥፍ ምህላዋን፣ ከምኡውን ምስተን ንጉጅለ ህግደፍ ብምዕሳብን ብምምዋልን፣ ወደብ ዓሰብን ከባቢኡን ንዓሰርተታት ዓመታት ብምክራይ ዝጥቀሙ ዘለዉ ናይ ወሽመጥ ባሕሪ ሃገራት ስርዓታት ካፓኒታት፣ መሬትና ሰንጠቕ ብዝሓልፍ ናይ ነዳጂ ሻምቤታት ብምዝርጋሕ ንምጥቃም ብምስምማዓን ንምስላጡ ናብ ስራሕ ክትኣቱ ኣብ ምድላዎት ምህላዋን።

6.ኩሎም ክሳብ ሕጂ ብስም ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን ክካየዱ ዝጸንሑን ዝካየዱ ዘለዉን ርክባትን ንጥፊታትን ኣንፈቶምን፣ ብጥንቃቕ ክምዘኑ ከለዉ፣ ካብ ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ሕብረተ-ሰብ ዓለምን ዝተኸወሉን ግልጽነት ዝጎደሎምን ካብ ምጅን ሓሊፎም፣ ንኤርትራን ህዝብታታን ዘዳኸም፣ ንኢትዮጵያን መሻርኻታን ዝጠቅም ሕቡእ ኣጂንዳ ንምዕዋት ቀዳምነት ብምሃብ ይስራሕ ከይህሉውን ዘጠንቅቕ ስለዝኾነ፣ ዝካየድ ዘሎ መስርሕ ዘተ ክሳብ ብግልጽን ፍትሓውን ኣገባብ ዘይተኻደ እምነትን ተስፋን ክንበረሉ ዘይካኣል ብምጅኑ።

እዚኣምን ካለኣት ዘይተጠቐሱ ረጅሒታትን ደሚርካ ብጥንቃቕ ክፍተሹ እንከለዉ፣ ናይ "ብፍቕሪ ንደመር" ዝብል ፖለቲካዊ ፍልስፍና፣ ናይ ኩሎም ንሃገራዊ ናጽነትናን ልኡላውነትናን ዘይቅበሉ ዝተፈላለዩ ሓይልታት ኢትዮጵያ ፖለቲካዊ ርእይቶታት ኣጠቓሊሉ ዝሓዘ ካብ ምጅን ሓሊፉ፣ ጽላልን ሓባሪ መንገድን ኮይኑ ዘገልግሎም ዘሎውን ስለዝኾነ፣ ከም ቀዳማይን ተሃዋስን በዳህን ርእይቶ ብምውሳድ፣ እንተተኻኢሉ ግልጽን ንክሊቲኡ ሃገራትን ህዝብታትን ዝጠቅም ሓሳባት ኮይኑ ክዋሳእ ንምግባር፣ ኣይተኻእለን ካኣ ኣቃሊዕካ ንምፍሻሉን ሃገራዊ ዓቕምና ኣወሃሂድና ብፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን መዳይ ብተወፋይነት ክንቃለሶ ዝግባእ ተሃዋሲ ፖለቲካዊ እምነት እዩ።

ነዚ ናይ ምድንጋር ፖለቲካዊ ርእይቶዝን ካለኣት ኢትዮጵያውያን ሓይልታት ግዳማዊ ኩነታት ምርኩስ ገይሮም፣ ናብ ልዕሊ ነጻነትናን ልኡላውነትናን ዘንጸጸሩ ዘንጸባረቕዎም ርእይቶታት ኣብ እንምክተሉ መስርሕ፣ ህዝቢ ኢትዮጵያ ሓውናን ፈታዊናን ምጅኑ ምፍላጥን ምግንዛብን፣ ካብ ፖለቲካዊ ሓይልታት ኢትዮጵያውን ውሑዳት ዘይኮኑ ፈተውትን መሓዞትን ከም ዘለዉና ዝተገንዘበ፣ ካብ ጸቢብን ስሚዒታውን መንፈስን ተረደኣን ዝደሓኑ፣ ፈተውትን ጸላእትን ፈልዩ ዘቐመጠ ንቐሕ ፖለቲካዊ ቃልሲ ኢና ክነካይድ ዘለና። ብከምዚ ኣገባብ ክንቃልስ እንተበቐዕና ኢና ድማ፣ ንኩሎም ንናጽነትናን ልዑላውነትናን ዝህድዱ /ዝደናደኑ/ ውሽጣውን ከባቢያዊ ተርእዮታትን ፈተነታትን መኪትና ብምፍሻል፣ ዝተማለኣ ነጻነትን ልኡላውነትን ዓቂብና ከም ህዝብን ሃገርን ጥዑይ ፖለቲካዊ ሂወት ክንመርሕ ከም እንክእል ብርጉጽነት ምግላጽ ዝካኣልዮ።

እቲ "መንግስቲ ኣሜሪካን ናይ ከባቢና ደገፍታ ስርዓታትን ንጠቕመን ክብላ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ብምውጋን ሃገራዊ ናጽነትና ናይ ምጉዕጸጽ ተግባራት ከካይዳ እየን..." ብዝብል ዝንጸባረቕ ዘሎ ስኽፍታ፣ ወደዓውን መድረኻውን ርእይቶ እዩ። ከመይሲ፣ ኣብ ርእሲቲ ሕሉፍ ታሪኽና ዘምሃረና ትምህርቲ፣ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ዝርከብ ባህርያዊ ሃብትን፣ እስትራተጂካዊ ኣቀማምጣ ናይ ኣብ ገማግም ቀይሕ ባሕሪ ዝርካባ ሃገራትን /ሃገርና ወሲኸካ/፣ ተደላይነቱ ልዑልን ተሃራፍን ስለዝኾነ፣ ስለ ዝኾነ እዩ ድማ፣ ሓያላት ሃገራት ንኣሜሪካ ቀዳምነት ሰሪዕካ፣ ኣብ ኣክባቢታት ማእከላይ ምብራቕን ቀይሕ ባሕርን፣ ጠቕመን ንምርግጋጽን ጽልዋታተን ንምስፋሕን ክብላ፣ ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ናይዚ ከባቢ፣ ቀጥታውን ዘይቀጥታውን ኢድ-ምትእትታውን ኣዕናዊ ተግባራትን ክገብራ ዝጸንሓን ዝገብራ ዘለዋን።

ብተወሳኺ ዝተፈላለዩ ሃገራት ኣብዚ ግዜ ዘኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ ወታሃደራዊ ሓይለን ናይ ምስፋር ኩነታትን ህልውን ብኣሰካፊ መልክዑ ይቕጽል ብምህላው፣ ንሃገራዊ ነጻነትናን ልዑላውነትናን ዝትንክፍ ተግባራት መንግስቲ ኣሜሪካን ሰዓብታን ምስ ኢትዮጵያ ብምውጋን ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ጉጅለ ህግደፍ ብገንዘብን ካለኣት ጥቕምታትን ብምስዳዕ ንናጽነትናን ላዕላውነትናን ዝትንክፍ ሓደጋ ከጋጥም ከም ዝክእልውን ዝለዓለ ግምት ዝግበረሉ ጉዳይ እዩ፣ ድሮውን ዝጀማምር ዘሎ ተርእዮ እዩ።

እቲ ነዚ መጥፍእ ሃገርን ህዝብን ዝኾነ መላኺ ጉጅለ ህግደፍ ብምዕሳብን ብምምዋልን ገለ ክፋል መሬትናን ባሕርናን ብምክራይ ወታሃደራዊ መኖሪያ ብምግባር፣ ናብ የመን ዝካየድ ዘሎ ኣዕናዊ ናይ ውግእ ጨፍጫፍ፣ ኣብዚ ከባቢ ዝ ንእትደልዮም ስርዓታት ዋላ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደምክራስን ይኹኑ ብዘየገድስ እናደገፍካ ንዘይትደልዮምን ዘይምእዘዙኻን ስርዓታት ድማ ንምውጋድ ዝካየድ ዘሎ ናይ ኩፍትን ዕንወትን መስርሕ ከም መርኣያ ሓደጋ ናይ ከባቢናን ሃገርናን ተገይሩ ክውሰድ ዝካኣል እዩ።

ብተወሰኑ እቲ ኣብዚ ግዜ ዘ ብድሬኢት ልዕሊ-ሓያል ኣሜሪካን እሙናት ተላኣኸታን ዝኾነ ስርዓታት ስዑድ-ዓረብን ኢሙራትን ብስም ምሽምጋል ንኤርትራን ኢትዮጵያን ዝካየድ ዘሎ ግልጽነት ዘይብሉ ብሸሕታት ዝተሰነዩ ስምምዕን፣ ንክልቲኦም መራሕቲ (ኤርትራን ኢትዮጵያን) ተደጋጋሚ ዝብርከት ዘሎ መስድዒ ናይ ወርቂ ሽልማታትን ህያባትን፣ ዕላምኡ ብመንገዲ ዝም ናይ ስልጣን ህርፋን ዘለዎም ስሱዓት መራሕቲ ኣቢሎም፣ ኣብ ከባቢ ቀይሕ ባሕሪ ጽጋዕተኛታት ተለኣኣኸቲ መንግስታት ብምጥያስ /ብምትእኸኻብ/ ኩሉ-መዳያዊ ልዑል ረብሐኦምን ልዕልነቶምን ኣብዚ ከባቢ ውሑስን ቀጻልን ንምግባር ዝዓለመ እዩ። ስለዚ እዚ ፖለቲካዊ ንቕሎዚ ንናጽነትና ሓደጋ ዝኸውን ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ብምምስግርን ብምውጋንን ጥራሕ ዝፍጠር ዘይኮነስ፣ ንጉድለ ህግደፍ መሊኦም ብጠቕሚ ብምግዛእውን ክፍጽሙዎ ዝኸእሉ ሓደገኛ ፖለቲካዊ ተኸእሎውን ህልዊ እዩ።

እዚ ጥራሕ ዘይኮነስ ኣብ ማእከላይ ምብራቕን ቀይሕ ባሕርን ብቁጠባ ናይ ዝማዕባላ ዝተፈላለዩ ሃገራት ኣሜሪካ፣ ኤውሮጳን ኢስያን፣ ብስም ምክልካል ናይ ባሕሪ ሽፍትነት /ቀርሰና/ ዝብል ሽፋን ኣብ ሃገራ-ጁቡቲ ተደኩኑ ዘሎ ወተሃደራዊ መደብራት፣ ኣብ ሱዳን ክምስረት እዩ ዝበሃል ዘሎ ናይ ዝተፈላለዩ ሃገራት ወተሃደራዊ መዓስከራት ሓዊሶካ ክረኣ እንከሎ፣ ኣብ ከባቢ ዞባ ቀይሕ ባሕሪ ዝምዕብል ዘሎ ናይ ፖለቲካዊ ልዕልነትን ቁጠባዊ ጠቕምን ናይ ምርግጽ ንጥፊታት፣ ካብ ንሃገርና ኤርትራ ስግኣት ምጃን ሓሊፉ፣ ንኩለን ሃገራት ቀርኒ-ኣፍሪቃ ኣፍደገ-ባሕሪ ዘለወን ይኹና ዘይብለን፣ ብብደረጃኡ ክትንክፍ ዝኸእል ፖለቲካዊ ተርእዮ እዩ ዝዓቢ ዘሎ። ብቀንዱውን ኣብዚ ግዜ ዘሎ ንዓለም ብሓፈሻ መን መርሐን፣ ንኣህጉር ኣፍሪቃ መን ተቐጻጸሪን ኩሉ መዳያዊ ጽልዋታቱ ኣንበረን ዝብል ሓድሽ ውድድር ይፍጠር ስለዘሎ ንሃገራት ኣፍሪቃ ብሓፈሻ ንሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ ካኣ ብፍላይ ጽጋዕተኛታት ስርዓታት ብምጥያስ ነተን ሃገራት ናብ ኢድ-ኣዙር መግዛእቲ ከሰጥሖ ዝኸእል ፖለቲካዊ ክስተት ኣብ ምቅልቓል ይርከብ ስለ ዘሎ ንሃገርና ብኣሉታ ዝጸሉ ፖለቲካዊ ኩነታት የንጸላሉ ከም ዘሎ ምግንዛብ ኣገዳሲ እዩ።

ስለዝኾነ እዚ ፖለቲካዊ ማዕበል ዘኣብ ልዕሊ ሃገርናን ህዝብታትና ከውርዶ ዝኸእል ሓደጋ ካብ ምፍላጥን ብኡ ምስካፍን ሓሊፍና፣ ነዚ ዘንጸላልዎና ዘሎ ውሽጣውን ግዳማውን ሓደጋታት በዲህና ንምውጋድ ክንቃለስ እዩ ዝህልዎና። ክንቃለስ ኣለና ክብል ከለኹ ግን ክንቃለስ ኣይጸናሕናን ንቃለስውን የለናን ማለተይ ከም ዘይኮነ፣ እንታይ ዳኣ እናካየድናዮ ዝመጸናን እነካይዶ ዘለናን ቃልሲ ብድኸመታትን ጸገማትን ዝተመልኦን ዝጭበጥ ለውጥን ምዕብልናን ዘርኢ ስለዘየሎን፣ ድኸመታትናን ጸገማትና ነቐስና ብምውጻእ ብዝሐሸ ኣገባብ ቃልስን ሓላፍነታዊ ፖለቲካዊ ልቦናን፣ ሃገራዊ ዓቕምታትና ኣዋሃሂድናን ኣዋዲድናን ክንቃለስ ኣለና ማለተይ እዩ። ሃገራዊ ዓቕምታትና ኣዋሃሂድናን ኣዋዲድናን ክንቃለስን ናብ ዓወት ከነምርሕ ንክንበቅዕ ድማ፣

ህዝብን ሃገርን ካብ ሓደጋ ውድቀትን ምብትታንን ከይደሓኑ፣ ፖለቲካዊ ውድባት ህልውናና ኣረጋገጽና ክንነብር ይኹን፣ ዕላማና ኣወቂትና ፖለቲካዊ ስልጣን ከነረጋግጽ ከም ዘይካኣል ክንኣምን ኣለና። ስለዝኾነ ፖለቲካዊ ውድባት ኣብዚ ወቕቲዚ ቅድሚኡ ኩሉን ልዕሊ ኩሉን ዕማም ምድሓን ህዝብን ሃገርን ቀዳምነት ክሰራዕ ዘለዎን ብተግባር ክንወፍረሉ ዘለናን ግዜ ዘይህብ እዋናዊ ሕቶ ምጃኑ ብእምነት ተቐቢልና ንምዕዋቱ ብውህደት ክንወፍር ክንበቅዕ ኣለና።

ኣብ ሞንጎ ዝተፈላለዩ ተቃዋሚቲ ውድባት ዘለዉ መሰረታውን ዘይመሰረታውን ናይ እምነት ፍልልያት ከም ባህርያውን ውህብን ብምውሳድ፣ ናይ ወንጹዮም ኣካላት መሰላት ብምቕባልን ምኸባርን፣ ብግቡእ ክመሓደሩ ብምግባር ኣብ ሞንጎ ተቃዋሚቲ ኣካላት ሰላማዊ ዝምድናን ምድግጋፍን ክረጋገጽ ልባዊ ቃልሲ ከነካይድ ምስ እንኸእል እዩ። ስለዚ ናይ ውልቀ እምነታትና ኣብ ህዝቢ ንምስራጽ ዘለና መሰል ብሓላፍነታዊ መንፈስ ኣብ ተግባር እናውዓልና፣ ንናይ ሓባር እምነት፣ ስምምዓትን መደባትን ድማ ተገዛእቲ ብምጃን፣ ልዑል ትኩረት ብምሃብ ናብ ልዕሊ ናይ ሓባር ጸላኢ /ህግደፍ/ ዘቕነዐ ዝጭበጥ ኩሉ-መዳያዊ ቃልሲ ምስልሳል ምስ እንበቅዕ እዩ።

ድሕረት ዝወለደም ቂምን ቅርሕንትን ሕድ-ሕድ ምንጽጻግን ምትንልጅልን ዓንቀፍቲ ተግባራት ምዝውታር፣ ንጸላኢ ዘገልግሉ ድኸመታት ናይ ተቃዋሚትና ስለ ዝኾኑ፣ ካብ ከምዚኦም ዝኣመሰሉ ዓንቀፍቲ ተግባራት ብነፍሱ-ቃልሲ ክንድሕን እናተቃለስና፣ ብሓባራዊ ግንባር ዝተወደቡ ተቃዋሚቲ ውድባት ንኣወንታዊ ናይ ቃልሲ ተረኦም ብጸጋ ብምቕባል፣ ንዝመሰረትዎ ምትእስሳር /ጽላል/ ከም መበገሲ ናይ ሓባር ቃልሲ መሰረሒ ብምውሳድ ንኩሉ ሓቕፉ ከቃልስ ብዝኸእል መልክዑ ክሰፍሕ

ብምግባር ብሓባር ተወሃሂድና ከቃልስና ዝኸእል ዕማማትን መደባትን ክቕረጽ ናይ ገዛእ ርእሰና ኣወንታዊ ኣስተዋጽኦ እናበርከትና ክንቃለስ ክንረባረብ ኣለና።

. ናይ ደምበ ተቓውሞና ድኽመታት ዝፈጠሮ ኣብ ህዝብታትና ይረኣ ንዘሎ ንጹህ ፖለቲካዊ ስኽፍታታት ዘበገሶ "ተቓወምቲ ውድባት ከተድሕኑና ትኸእሉ የለኹምን፡ ሓደ ኪንኩም እንተዘመጸእኩምና ኣይንቕበለኩምን ስለዚ ሓደ ኩኑ" ብዝብል ዝንጸባረቕ ዘሎ ወድዓዊ ርእይቶታት ኣብ ክንዲ እናመዘመዘና ነንውልቀና ክንጥቀም ምሕላን፡ እዚ ወድዕነትዚ ሓባራዊ ድኽመታት ናይ ተቓወምትና ዝፈጠሮ ጸገም ምዃኑ ብፍልጠትን ዕግበትን ብምቕባል ክልወጥ ንምግባር ኣካይዳና ኣዕሪና ክንቃለስ ምስ እንበቅዕ ስለ ዝኾነ ነዚ ፖለቲካዊ ወድዕነትዚ ንምልዋጥ ሃገራዊ ዓቕምና ኣላፊና ክንቃለስን ክንረባረብን እዩ ኣለና።

. ነዚ ኣብዚ ግዜዚ ናብ ልዕሊ ህዝብናን ሃገርናን ዘንጸላሉ ዘሎ ውሽጣውን ግዳማውን ብደሆታት፡ ንህዝብናን ሃገርናን ናብቲ ናይ ኣርባዓታት ዝነበረ ፖለቲካዊ ሓደጋ ከየሳጠሐም መኪትና ንምፍሻሉ መታን ክንበቅዕ፡ ካብ ሓደ ነቲ ሓደ ምጽብባይን፡ ናይ ተናጸል ፖለቲካውን ፕሮፖጋንዳውን ንጥፈታት ምክያድን ዝዳሓኑ፡ ንኩሉ ተቃዋማይ ሓይልታትና ኣዋሂዱ ዝጠመረን፡ ናይ ሓፋሽ ህዝብታትና ናይ ቃልሲ ተበግሶ ዘረጋገጸን፡ ውሁድ ሰፊሕ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን ቃልሲ ከነካይድን ንሕብረተ-ሰብ ዓለም ከነስምዕን ክንጸሉን ዕቲብ ቃልሲ ከነካይድ እዩ ዝህልወና።

ኣብ መወዳእታ፡ ከምቲ "ዓድኻ ክዝመት ዶ ዓይንኻ ይዕመት" ዝብል ምስላ ወለዲ፡ ሃገርናን ህዝብናን ካብ ዝኾነ ዝሓለፈ ግዜ ብዝኸፍኦ መልክዑ ኣብ ክህልዉን ዘይክህልዉን ዝውሰን ውሽጣውን ግዳማውን ሓደገኛ ኩነታት ብምዃን ኣብ ምስቓይ ይርከቡ ብምህላዎም ብምትእምማንን ውህደትን ዘይዕወት ህዝባዊ ቃልሲ ስለ ዘዩለ፡ ንምድሓናምን ቀጻልነቶም ንምርግጋጽን፡ ተኣማሚንናን ተወሃሂድናን ሃዩ ንቃለስ።

ጸጋዘኣብ ኣርኢዮ፡

ሱዳን ክሰላ፡

21/10/2018